

Identificació de l'assignatura

Assignatura	21113 - Geografia d'Espanya
Crèdits	2.4 presencials (60 Hores) 3.6 no presencials (90 Hores) 6 totals (150 Hores).
Grup	Grup 1, 2S
Semestre	Segon semestre
Idioma d'impartició	Català

Professors

Professors	Horari d'atenció alumnat					
	Hora d'inici	Hora de fi	Dia	Data d'inici	Data de fi	Despatx
Bartomeu Sastre Canals vdctb3@uib.es	17:00h	19:00h	Dimarts	05/10/2010	30/07/2011	44b Guillem Colom

Titulacions on s'imparteix l'assignatura

Titulació	Caràcter	Curs	Estudis
Grau d'Història	Optativa		Grau
Grau de Geografia	Obligatòria	Segon curs	Grau
Grau d'Història de l'Art	Optativa		Grau

Contextualització

L'assignatura de Geografia d'Espanya forma part dels continguts de les matèries troncales del grau en geografia, que agrupa les competències específiques de la titulació i que constitueix l'eix central de la geografia com a disciplina científica. La geografia d'Espanya té com a camp d'estudi i com a objectiu la geografia tant física com humana del territori de l'estat espanyol.

Així, es fa referència a l'estudi de formes i processos físics, a la interacció de l'ésser humà i a les relacions humanes en els àmbits econòmics (els diferents sectors d'activitat), la dinàmica de la població i els processos urbans del territori espanyol.

Requisits

El fet de ser una assignatura de 2n curs de títol de grau fa que sigui recomanable haver cursat i superat Geografia física general i Geografia humana general, ambdues assignatures troncales de 1r curs de títol de grau.

Recomanables

És recomanable haver cursat i superat les assignatures de 1r de Grau de Geografia dits Geografia física general i Geografia humana general.

Competències

Les competències genèriques i específiques es detallen a continuació.

Específiques

1. (C. Específica-4) Ser capaç de conceptualitzar patrons, processos, interaccions i canvis en el món físic i en l'entorn humà entesos ambdós com un sistema dins d'una àmplia gamma d'escala espacials (C. Específica-5) Demostrar un coneixement global de la construcció de llocs i entorns fora de la seva pròpia i immediata experiència quotidiana i comprendre la forma en què un determinat lloc s'ha constituït i és permanentment renovat per processos físics, ambientals, biòtics, socials, històrics, econòmics i culturals. (C. Específica-6) Adquirir una consciència crítica de la importància de l'escala temporal en processos físics, humans i en les seves interaccions i en com aquests operen a escala local, regional i mundial.

Genèriques

1. (C. General-1) Demostrar posseir i comprendre coneixements fonamentals de la matèria geogràfica com a disciplina científica, de la seva evolució epistemològica i de la seva relació amb altres disciplines científiques, partint dels coneixements adquirits a la educació secundària i fins a un nivell que garanteixi el coneixement de l'avantguarda en l'estudi d'aquesta disciplina. (.

Continguts

Els continguts de l'assignatura s'estructuren en blocs i temes.

Continguts temàtics

Bloc I. Introducció a la Geografia regional

Bloc II. Elements i factors de la Geografia física d'Espanya

Bloc III. Elements i factors de la Geografia humana d'Espanya

Tema 1. Introducció: Situació i límits geogràfics d'Espanya

Bloc I. Introducció a la Geografia d'Espanya

Tema 2. El relleu. Evolució geològica. Conjunts i unitats tectòniques, litològiques i morfogèniques

Bloc II. Relleu, geologia i geomorfologia d'Espanya

Tema 3. El clima i l'aigua. Dominis climàtics peninsulars i insulars. La xarxa hidrogràfica peninsular, regions hidrogràfiques i distribució espacial d'un recurs escàs. El problema de l'aigua

Bloc II. Tipus de clima d'Espanya. Península Ibèrica, Illes Balears i Illes Canàries

Tema 4. Els sòls i la vegetació. Cobertura edàfica i principals dominis i subdominis biogeogràfics. Els grans paisatges naturals.

Bloc II. Els sòls i la biogeografia d'Espanya

Tema 5. La població espanyola, evolució, distribució, estructura i dinàmica

Bloc III. La població espanyola. Evolució distribució, estructura i dinàmica

Tema 6. Poblament rural i urbà. Les ciutats. La xarxa urbana. El sistema de ciutats

Bloc III. Geografia urbana d'Espanya. Poblament i xarxa urbana

Tema 7. El territori resultant de les distintes activitats econòmiques: espais rurals, industrials i de serveis. Les regions turístiques.

Bloc III. Sectors econòmics. Sector primari, sector secundari i sector terciari. El turisme

Tema 8. La vertebració física i política del territori espanyol: el paper de la xarxa de transport i l'actual divisió administrativa de l'Estat.

Bloc III. La divisió de l'estat espanyol i el paper de la xarxa de transports

Metodologia docent

La metodologia que s'utilitza a l'assignatura és diversa, en el sentit que es tenen en compte diverses estratègies d'ensenyament i aprenentatge. D'entrada s'utilitzen les classes magistrals per a poder mostrar a grans trets els fets més característics de la geografia espanyola, tant física com humana. En segon lloc s'empren les tutories de petit grup per a resoldre problemes i dubtes de l'alumnat, amb l'objectiu de establir un guiatge del seu aprenentatge. El fet que hagin de treballar realitzant un treball de recerca fa que l'alumnat hagi d'indagar per si mateix utilitzant diversos materials i recursos. De la mateixa manera, la lectura d'articles relacionats amb la temàtica de l'assignatura farà que l'alumnat hagi de reflexionar per poder dur a terme la tasca de ressenya d'aquests articles i per entendre la diversitat geogràfica de l'estat espanyol.

Activitats de treball presencial

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció
Classes teòriques	Classes magistrals	Grup gran (G)	Comprendre els coneixements bàsics de la geografia física i humana d'Espanya
Tutories ECTS	Tutories ECTS	Grup petit (P)	Seguiment del treball realitzat i resolució de dubtes
Avaluació	Exposició a classe del treball	Grup gran (G)	Coneixement del grau d'assoliment dels coneixements adquirits durant la recerca
Avaluació	Proves escrites	Grup gran (G)	Es faran dues proves escrites. La primera dels continguts de Geografia física. La segona dels continguts de Geografia humana.
Avaluació	Ressenyes articles	Grup petit (P)	S'avaluaran les ressenyes dels articles presentats pel professor.

Activitats de treball no presencial

Modalitat	Nom	Descripció
Estudi i treball autònom individual	Ressenyes lectures	Coneixement del grau d'assoliment i de comprensió de la lectura
Estudi i treball autònom individual	Estudi	Preparació proves escrites
Estudi i treball autònom en grup	Preparació treball i exposició	Preparació del treball per a exposar a classe. Es realitza en petit grup.

Estimació del volum de treball

Modalitat	Nom	Hores	ECTS	%
Activitats de treball presencial		60	2.4	40
Classes teòriques	Classes magistrals	38	1.52	25.33
Tutories ECTS	Tutories ECTS	4	0.16	2.67
Avaluació	Exposició a classe del treball	10	0.4	6.67
Avaluació	Proves escrites	4	0.16	2.67
Avaluació	Ressenyes articles	4	0.16	2.67
Activitats de treball no presencial		90	3.6	60
Estudi i treball autònom individual	Ressenyes lectures	15	0.6	10
Estudi i treball autònom individual	Estudi	50	2	33.33
Estudi i treball autònom en grup	Preparació treball i exposició	25	1	16.67
Total		150	6	100

A començament del semestre hi haurà a disposició dels estudiants el cronograma de l'assignatura a través de la plataforma UIBdigital. Aquest cronograma inclourà almenys les dates en què es faran les proves d'avaluació contínua i les dates de lliurament dels treballs. A més, el professor o professora informará els estudiants si el pla de treball de l'assignatura es durà a terme a través del cronograma o per una altra via, inclosa la plataforma Campus Extens.

Avaluació de l'aprenentatge dels estudiants

A l'avaluació final l'alumne podrà obtenir una qualificació màxima del 100% seguint els percentatges que s'exposen en la taula següent.

- S'avaluen d'una banda les actituds i aptituds de l'alumne/-a a partir de l'assistència a classe i a les tutories ECTS. El professor utilitzarà l'observació i l'actitud dels alumnes així com la participació a les classes i a les tutories.
- D'altra banda les habilitats i destreses són avaluades a partir de les ressenyes que fan de la lectura d'articles proporcionats pel professor i del treball/exposició en petit grup. En aquest darrer cas la qualificació serà la mateixa per a tots els membres del grup. També se tindrà en compte la capacitat de recerca i d'indagació de l'alumnat, així com l'ampliació del continguts treballats a classe.

c) Finalment els continguts teòrics s'avaluen a partir de les dues proves escrites que es realitzen; una de la geografia física i una de la geografia humana, amb proves combinades tipus test i resposta llarga.

Classes magistrals

Modalitat	Classes teòriques
Tècnica	Tècniques d'observació (No recuperable)
Descripció	Comprendre els coneixements bàsics de la geografia física i humana d'Espanya
Criteris d'avaluació	Es tindrà en compte l'assistència a classe i l'actitud envers l'assignatura

Percentatge de la qualificació final: 10% per l'itinerari A

Tutories ECTS

Modalitat	Tutories ECTS
Tècnica	Tècniques d'observació (No recuperable)
Descripció	Seguiment del treball realitzat i resolució de dubtes
Criteris d'avaluació	Es tindrà en compte l'assistència i la participació

Percentatge de la qualificació final: 10% per l'itinerari A

Exposició a classe del treball

Modalitat	Avaluació
Tècnica	Altres procediments (No recuperable)
Descripció	Coneixement del grau d'assoliment dels coneixements adquirits durant la recerca
Criteris d'avaluació	Es tindrà en compte la presentació

Percentatge de la qualificació final: 20% per l'itinerari A

Proves escrites

Modalitat	Avaluació
Tècnica	Proves objectives (Recuperable)
Descripció	Es faran dues proves escrites. La primera dels continguts de Geografia física. La segona dels continguts de Geografia humana.
Criteris d'avaluació	S'avaluaran de manera objectiva tenint en compte els coneixements assolits per l'alumne/-a

Percentatge de la qualificació final: 40% per l'itinerari A

Ressenyes articles

Modalitat	Avaluació
Tècnica	Proves objectives (Recuperable)
Descripció	S'avaluaran les ressenyes dels articles presentats pel professor.
Criteris d'avaluació	Es tindrà en compte la presentació i la capacitat d'indagació de l'alumne/-a

Percentatge de la qualificació final: 20% per l'itinerari A

Ressenyes lectures

Modalitat	Estudi i treball autònom individual
Tècnica	Altres procediments (Recuperable)
Descripció	Coneixement del grau d'assoliment i de comprensió de la lectura
Criteris d'avaluació	
Percentatge de la qualificació final: 0% per l'itinerari A	

Estudi

Modalitat	Estudi i treball autònom individual
Tècnica	Proves objectives (Recuperable)
Descripció	Preparació proves escrites
Criteris d'avaluació	
Percentatge de la qualificació final: 0% per l'itinerari A	

Preparació treball i exposició

Modalitat	Estudi i treball autònom en grup
Tècnica	Altres procediments (Recuperable)
Descripció	Preparació del treball per a exposar a classe. Es realitza en petit grup.
Criteris d'avaluació	
Percentatge de la qualificació final: 0% per l'itinerari A	

Recursos, bibliografia i documentació complementària

Bàsicament es donen llibres de text per a l'ampliació dels continguts explicats a les classes.

Bibliografia bàsica

OLCINA; GÓMEZ MENDOZA (2001): Geografia de España. Ed. Ariel. Barcelona

Bibliografia complementària

Geografia física

CAPEL MOLINA, J.J. (1982): Los climas de España. Ed. Oikos-Tau. Barcelona

GUTIERREZ ELORZA (1994): Geomorfología de España. Ed Rueda. Madrid

IGME (2008): Geología de España. Instituto Geológico y Minero de España. Madrid

Geografia humana

PUYOL, R. (1988): La población española. Síntesis. Madrid

CAPEL, H. (1975): Capitalismo y morfología urbana en España. Barcelona

Obres generals

AAVV: Geografía de España. Editorial Planeta. 12 volums. Barcelona

Altres recursos

www.ine.es

www.ign.es

**Universitat de les
Illes Balears**

Any acadèmic	2010-11
Assignatura	21113 - Geografia d'Espanya
Grup	Grup 1, 2S
Guia docent	A
Idioma	Català

www.age.es

